

1332

Un gosset

(ALDC, VIII, 1919. Un gosset)

La formació dels diminutius presenta bàsicament una doble variació de sufixos: *-et* i *-ot*, que poden adjuntar-se, en el nostre cas, a *gos*, *ca* (veg. *PALDC*, VI, mapa 914) o, més rarament, a *cadell* (veg. *PALDC*, VI, mapa 915); són més esporàdics *-ó* i *-oi* (per a la frondosa variació de sufixos diminutius, sovint lligats a determinats nuclis, veg. *ALDC*, per ex., s. v. *home* i *camí*).

El sufix *-et*, pron. *-[et]* en cat. or., *-[et]* en cat. occ. i *-[ət]* en bal., deriva del llat. *-ĭttu* (var. *ĭttu* > cast., port. i gall. *-ito*) que inicialment s'aplicava a noms propis com a diminutiu afectuós (*Sagitta*, *Julitta*, etc.; Grandgent, 1952: 45-46) i més tard va adquirir un valor general aplicable a noms comuns, noms propis, adjectius i adverbis. En el nostre cas s'adjunta a un substantiu (com també veurem en el mapa 1333) (*gos*, *ca*, etc.) amb aquests resultats: **1)** amb *-et*: *gosset* (var. *go[θ]et* 132, 138, 139), sovint amb determinant reiteratiu del significat (*gosset petit*, *gosset xicotet*, etc.; cf. més avall); *canet*, *canyet* 81 (amb *[ɲ]* per assimilació a la *[k]* mall.); *cotxet* 100, 108, dim. de *cotxo*,

format sobre *cotx*, d'origen expressiu; *cusset* 82 (der. de *cus*, mot expressiu); *cadellet* 20, 109 (der. de *cadell* < CATÈLLUS 'cria de quadrúpede' → 'menut del gos'); **2)** amb *-ot* (< *-ottu*, d'origen fosc, que al principi, sembla, s'aplicava a animals joves; Grandgent, 1952: 47): *canot*, *canyot* 2, 4-9, 11, 13; *gossot* 10; *cadellot* 1, 13; **3)** amb altres sufixos com *-ó*: *cussó* 79, dim. de *cus* (< *KUS*); *-oi*: *quissoi* 61 (der. de *quis*, mot expressiu); o *-iu* (< *-ivū*): *caniu* 83; **4)** altres mots: *xutxo* 29 (← cast. *chucho*), d'origen expressiu com *cus*; **5)** formes perifràstiques: *gos menut* 134, *gosset menudet* 154, 189, *gos petit* 19, 39, 54, 96, 105, *gos pitit* 117, *gosset petit* 19, *gos xicotet* 158, 178, *gosset xicotet* 184, *gosset xic* 91, 93, *gosset de cria* 190; *ca petit* 80; *cadell petit* 95.

El suf. *-et* és general en cat., tret del ross. que se serveix de *-ot*, afí a l'oc. Per a la distribució d'aquests sufixos, veg. mapa 1209.

La GIEC considera *-et* i *-ó* "els principals sufixos diminutius en l'actualitat", mentre que *-oi* figura entre els no productius i *-el-lo*, *-iu* "s'empren en determinats parlars" (pàg. 409).

